

ŠOLA IN ŠPORT - Z ROKO V ROKI

ŠOLA IN ŠPORT - Z ROKO V ROKI

raziskovalna naloga v okviru

Gibanja znanosti mladine

Predmet: **SOCIOLOGIJA**

Šol. leto 2011/2012

Mentor: **Boštjan ŠERUGA**

Avtorica: **Maruša KORPIČ LESJAK**

2. Š Gimnazija Ptuj

Marec, 2012

*Nerad sprašujem za pot, to je proti mojemu okusu,
rajši poskušam in iščem poti same,
saj dobro vem, da ene poti za vse (take poti) pač ni ...¹*

ŠOLA IN ŠPORT - Z ROKO V ROKI

ŠOLA IN ŠPORT - Z ROKO V ROKI

raziskovalna naloga v okviru

Gibanja znanosti mladine

Predmet: **SOCIOLOGIJA**

Šol. leto 2011/2012

Mentor: **Boštjan ŠERUGA**

Avtorica: **Maruša KORPIČ LESJAK**

2. Š Gimnazija Ptuj

Marec, 2012

---

¹ Bizjan, Milan, Šport od mladosti k zrelosti, str. 33.

ZAHVALA

Za strokovno pomoč in vzpodbudo pri pripravi in izdelavi raziskovalne naloge se iskreno zahvaljujem mentorju, prof. Boštjanu Šerugi, Nadici Granduč za lektoriranje in prof. Ani Janžekovič za angleški prevod povzetka.

1. STVARNO KAZALO

1.	STVARNO KAZALO...	4
1.1	KAZALO SLIK ...	5
1.2	KAZALO TABEL ...	6
1.3	KAZALO GRAFOV ...	7
2.	POVZETEK ...	8
3.	UVOD ...	10
3.1	NAMEN ...	11
3.2	CILJI ...	12
3.3	HIPOTEZE ...	12
4.	METODE DELA ...	14
5.	TEORETIČNI DEL NALOGE ...	15
5.1	142 LET PTUJSKE GIMNAZIJE ...	15
5.2	ŠPORTNI ODDELKE NA PTUJSKI GIMNAZIJI ...	16
5.3	KAJ PTUJSKA GIMNAZIJA OMOGOČA DIJAKOM/ŠPORTNIKOM ...	20
5.4	DODATNE DEJAVNOSTI V ŠPORTNIH ODDELKIH NA GIMNAZIJI ...	21
6.	RAZISKOVALNI DEL NALOGE ...	23
6.1	INTERVJU ...	23
6.2	UGOTOVITVE ANALIZE INTERVJUJEV ...	25
7.	REZULTATI PRIDOBLJENIH PODATKOV MATURE ...	26
8.	REZULTATI PRIDOBLJENIH PODATKOVANKETE ...	29
9.	SKLEPNE MISLI ...	43
	KLJUČNE BESEDE ...	44
	LITERATURA, VIRI ...	44
	USTNI VIRI ...	44
	SPLETNI VIRI ...	44
	FOTOGRAFIJE ...	44
	PRILOGE ...	45
	Priloga 1: INTERVJU ...	45
	Priloga 2: ANKETA ...	46

1.1 KAZALO SLIK

SLIKA 1 Nogometna ekipa Gimnazije Ptuj na nogometni tekmi, 15.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 13

SLIKA 2 Nogometna ekipa Gimnazije Ptuj na nogometni tekmi, 15.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 13

SLIKA 3 Gimnazija Ptuj, september 2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 15

SLIKA 4 Gimnazija Ptuj, september 2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 15

SLIKA 5 Dijaki 3. Š oddelka na potapljaškem taboru, september 2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 16

SLIKA 6 Dijaki 3. Š oddelka na potapljaškem taboru, september 2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 16

SLIKA 7 Nogometaši Gimnazije Ptuj z mentorjem prof. Igorjem Solino, 15.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 17

SLIKA 8 Aljaž Brlek, dijak 2. Š oddelka Gimnazije Ptuj na državnem prvenstvu v atletiki, 10.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 17

SLIKA 9 Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 23.1.2012. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 19

SLIKA 10 Dijakinja 2. Š. oddelka Gimnazije Ptuj Maruša Korpič Lesjak na atletskem mitingu v Mariboru, september 2011. Fotoarhiv AKI Cestno podjetje Ptuj ... 20

SLIKA 11 Dijakinja 2. Š. oddelka Gimnazije Ptuj Maruša Korpič Lesjak na atletskem mitingu v Celju, maj 2011. Vir: www.almontsb.si ... 21

SLIKA 12 Košarkarska ekipa Gimnazije Ptuj, 9.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 21

SLIKA 13 Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 13.02.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 22

SLIKA 14 Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 13.02.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 22

SLIKA 15 Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 13.02.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj ... 22

1.2 KAZALO TABEL

Tabela 1 ... 26

Tabela 2 ... 27

Tabela 3 ... 28

Tabela 4 ... 29

Tabela 5 (%) ... 30

Tabela 6 ... 31

Tabela 7 ... 32

Tabela 8 ... 32

Tabela 9 (%) ... 33

Tabela 10 ... 34

Tabela 11 (%) ... 35

Tabela 12 ... 35

Tabela 13 (%) ... 36

Tabela 14 ... 37

Tabela 15 (%) ... 38

Tabela 16 ... 38

Tabela 17 (%) ... 39

Tabela 18 ... 40

Tabela 19 (%) ... 40

Tabela 20 ... 41

Tabela 21 (%) ... 42

1.3 KAZALO GRAFOV

1. Graf 1 ... 26
2. Graf 2 ... 27
3. Graf 3 ... 28
4. Graf 4 ... 29
5. Graf 5 (%) ... 30
6. Graf 6 ... 31
7. Graf 7 ... 33
8. Graf 8 ... 34
9. Graf 9 ... 36
10. Graf 10 ... 37
11. Graf 11 ... 39
12. Graf 12 ... 40
13. Graf 13 ... 41

2. POVZETEK

Po osnovni šoli je za vsakega mladega zelo pomembna odločitev o nadaljnji izobraževalni poti. Odločitev je posebno težka za tiste uspešne učence, ki so hkrati tudi odlični športniki. Pogosto se ne želijo odreči niti izobrazbi niti športni karieri. Zato je delo z mladimi športniki zelo zahtevno, saj si morajo dovolj dobro organizirati športne aktivnosti, daj jim ostane dovolj časa tudi za šolske in druge dejavnosti.

Tudi v Sloveniji se v zadnjem desetletju že uvaja šolski sistem, ki omogoča učencem/športnikom, da ob svoji športni karieri nemoteno usklajujejo tudi svoje šolske obveznosti.² Uspešni športniki lahko namreč le ob hkratni podpori šolskega in športnega okolja uspešno usklajujejo športne in šolske aktivnosti, obveznosti. Zato bi se tega morali zavedati tako mladi, njihovi starši, športni klubi, v katere so vključeni, njihovi trenerji, šole, učitelji.

Predvsem gimnazije s svojimi programi zelo podpirajo nadarjene športnike. Tako je tudi na Gimnaziji Ptuj, kjer že od leta 1998 deluje športni oddelek.³ Hkrati pa se lahko nadarjeni športniki vpisujejo v ostale splošne gimnazijske programe, kjer prav tako lahko imajo status športnika. Takšen izobraževalni sistem nam mladim na ptujski gimnaziji omogoča, da napredujemo pri šolanju in smo hkrati uspešni tudi v vrhunskem športu. Športni oddelek na ptujski gimnaziji je namenjen nam dijakom, ki se aktivno ukvarjamo s športom in imamo interes za univerzitetni študij.

---

² Gerlovič, Dušan, Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu, str. 8.

³ www.gimnptuj.si/: Letni delovni načrt Gimnazije Ptuj za šolsko leto 2010/11.

ABSTRACT

Deciding about future education after primary school is very important for every young person. The decision is especially difficult for students who are successful in learning and sports. These students do not want to relinquish neither education nor sports career. For this reason, working with young students, who actively participate in sports, is demanding since these students have to organize sports activities with enough time left for studying.

For the past decade a new school system, which allows students/young sportsmen to easily coordinate school activities, has been initiated in Slovenia.⁴ Successful sportsmen can coordinate their sports and school activities only at the simultaneous support of school and sports environment. Students, their parents, sports clubs, their coaches, schools and teacher should be aware of that problem.

Especially grammar schools support talented sportsmen with their programs. Grammar school Ptuj has had a sports department since 1998.⁵ These sportsmen can also enrol in other general grammar programs, but have a sportsman status. This educational system in Grammar school Ptuj allows students to develop in studies and also be successful in sports. The sports department is intended for students who actively do sports and have interest in studying at a university.

---

⁴ Gerlovič, Dušan, Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu, str. 8.

⁵ www.gimnptuj.si/: Letni delovni načrt Gimnazije Ptuj za šolsko leto 2010/11.

3. UVOD

*Največja nagrada za vloženi napor ni tisto, kar za opravljeno delo dobimo, pač pa tisto, kar ob njem postanemo.*⁶

Akademik A. Trstenjak je v svojem delu *Človek v ravnotežju* ugotavljal: *Ko mlad človek odrašča in se vrašča v družbo, bi mu vzgoja morala dati smisel za premočrtnost in za resnično vrednost življenja. Vsak človek je ponosen na to, da za sebe in za svojo podobo odgovarja predvsem sam, ne pa njegovi predniki ni sodobniki.*⁷ Sicer pa je akademik Trstenjak ugotavljal tudi: *Če hočemo mladega človeka odvrniti od užitka, ki ga ima pri pitju alkoholnih pijač, mu moram hkrati nuditi dovolj močan protinagib, protiutež, ki mu bo nudil vsaj enak užitek. Tak močan protinagib in protiutež najde mladina v športu in njegovi tekmovalni vnemi. Ves svet je zajet v šport in v njegovo privlačno pot. To pa odtehta zakajeno pivsko sobo.*⁸ Današnji čas zahteva dobro organizirano, učinkovito in sistematično šolstvo. Zato imajo šport in športne dejavnosti pomembno mesto v izobraževalnem procesu in vsestranskem družbenem razvoju. Šport moramo pojmovati kot proces humanizacije, ki samouresničuje in osvobaja človeka kot individualno in družbeno bitje.⁹

Pomembno je, da mladi osvojimo znanja in veščine, ki nam bodo koristili v življenju. Veliko mladih se nas zato danes ukvarja s športom, v katere nas poskušata načrtno usmerjati tudi šola in družina. To je zelo pomembno, saj je šport primerno sredstvo, s katerim je možno dodatno vplivati na razvoj in oblikovanje mladega človeka – intelektualca. Pomembno je dojeti, da je ljubezen do športa nekaj najlepšega, kar se nam mladim v življenju lahko pripeti. Mladi imamo šport preprosto radi, saj je s športno aktivnostjo mogoče pozitivno vplivati na naš vsestranski razvoj. Sicer pa je že posebno vzgojno moč športa poznal grški učenjak Pitagora, ki je priporočal: *Ne hodite na ure matematike, ne da bi prej telovadili.*¹⁰ V novejšem času je potreben moderen srednješolski izobraževalni sistem, ki nam mladim omogoča in zagotavlja kvaliteten razvoj ter doseganje zastavljenih ciljev tudi na športnem področju. Strokovnjaki ugotavljajo, da nas mlade športna aktivnost čustveno uravnoteži, sprosti, ob športu spoznavamo sami sebe, razvijamo samozavest in potrpežljivost.¹¹ S športom si izboljšujemo samopodobo in krepimo samospoštovanje. Športna aktivnost pomembno prispeva k

---

⁶ Bizjan, Milan, *Šport od mladosti k zrelosti*, str. 55.

⁷ Gerlovič, Dušan, *Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu*, str. 8.

⁸ Gerlovič, Dušan, *Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu*, str. 9.

⁹ Krevsel, Viktor – Viki, *Vzgoja mladih športnikov*, str. 4.

¹⁰ Gerlovič, Dušan, *Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu*, str. 19.

¹¹ Bizjan, Milan, *Šport od mladosti k zrelosti*, str. 21.

oblikovanju našega odnosa do športa, okolja in načina življenja. Prav zato mora biti naše vodilo: *S športom je življenje lepše.*¹²

Danes je delo z nami, dijaki športniki, zelo zahtevno. Šola nam mora omogočiti prilagoditve v okviru učnega sistema ter usklajevanja s treningi in tekmovanji. Hkrati pa moramo zaradi naše pogoste odsotnosti izpuščeno učno snov nadomestiti. Zaradi večje obremenitve na naši športni poti, poti športnih uspehov in neuspehov, moramo biti učenci športniki dodatno motivirani za lažje premagovanje vseh ovir, ki nas čakajo na šolski in športni poti. Na koncu šolanja nas namreč čaka matura, poklicna pot, zaradi česar je uspeh na njej posebej odvisen od usklajenosti učne in športne poti.

Za doseganje svojih ciljev moramo mladi športniki narediti veliko več kot naši sovrstniki/nešportniki in se zavedati dejstva, da je pot do uresničitve naših ciljev zelo dolga.

*»... in to, kar je danes bitka, bo jutri zmaga«.*¹³

3.1 Namen

V letošnjem šolskem letu sem se odločila, da bom pri predmetu sociologija delala raziskovalno nalogo o učnih uspehih dijakov športnikov. Ker sem sama aktivna športnica, hkrati pa dijakinja športnega oddelka Gimnazije Ptuj, sem se odločila za to temo. V času, ko je nastajala moja naloga, nam je razrednik pogosto omenjal, da se moramo dijaki športniki bolj potruditi pri učnem uspehu, če hočemo, da ne bomo zaostajali po povprečnih ocenah za ostalimi dijaki na naši šoli. S tem se je moja radovednost za raziskovanje učnega uspeha dijakov športnikov še povečala. Lotila sem se iskanja informacij o tej temi, pregledala sem literaturo, opravila sem anketo med dijaki športnih in splošnih oddelkov naše šole, izvedla intervjuje ter naredila analizo povprečne ocene rezultatov dijakov na maturi. Iz vsega omenjenega sem dobila izhodišča za nadaljnje delo. Z raziskovalno nalogo sem tako želela ugotoviti, kako gimnazijci/športniki združujemo šolo in šport ter kakšen je naš učni uspeh. V nalogi sem želela predstaviti, kakšne so učno/delovne navade nas športnikov in kaj vpliva na našo motivacijo. To sem ugotavljala s pomočjo ankete. Ugotoviti sem želela, kako športniki usklajujemo športne obveznosti s šolskimi, koliko časa se učimo in koliko časa porabimo za športne aktivnosti.

---

¹² Kandare, Manca, Premagovanje športnih poškodb, str.13.

¹³ Elsner, Luka, Železna volja, str. 22.

Pri nalogi sem si zastavila tudi nekaj hipotez, s katerimi sem želela dobiti potrditev svojih predvidevanj. Raziskave so mnoge moje trditve potrdile, v nekaterih primerih pa so me pozitivno presenetile.

3.2 Cilji

V teoretičnem delu raziskovalne naloge sem predstavila Gimnazijo Ptuj in njene programe. Predstavila sem športne oddelke na gimnaziji ter se posebej posvetila programom le-teh.

V nadaljevanju sem opravila intervjuje s športnim trenerjem, športnim pedagogom ptujske gimnazije in profesorjem na gimnaziji o učni uspešnosti dijakov športnikov. Naredila sem analizo učnega uspeha dijakov športnega oddelka in enakega števila naključno izbranih dijakov splošnega oddelka na maturi v treh različnih časovnih obdobjih. Na podlagi analize ankete pa sem ugotavljala, ali so dijaki, ki se aktivno ukvarjajo s športom, uspešni tudi na šolskem področju.

*»Bistvo je najti vzroke, kajti pogosto si jih kar sami izmislimo«.*¹⁴

3.3 Hipoteze

*»Ampak – vi ste si sami izbrali to pot in nihče vas ne sili, da vztrajate. Da ste si lahko sami izbrali to pot, je neprecenljiva sreča ...«.*¹⁵

HIPOTEZA 1:

Dijaki športniki imamo boljše delovne navade od sovrstnikov, a smo zaradi pomanjkanja časa, predvsem zaradi športnih aktivnosti, v šoli manj uspešni od svojih sovrstnikov, ki se s športom ne ukvarjajo.

---

¹⁴ Elsner, Luka, Železna volja, str. 26.

¹⁵ Bizjan, Milan, Šport od mladosti k zrelosti, str. 129.

HIPOTEZA 2:

Dijaki športniki smo na učnem področju zelo ambiciozni in motivirani, saj težimo k doseganju dobrih in vidnejših rezultatov. Šola in športni trenerji nas pri naših športnih aktivnostih spodbujajo in podpirajo.

HIPOTEZA 3:

Dijaki športniki se kljub športnim aktivnostim ne odrekamo učnim obveznostim. Po učnem uspehu ne želimo zaostajati za sovrstniki v splošnih oddelkih naše gimnazije.

HIPOTEZA 4:

Dijaki splošnih oddelkov naše gimnazije dosegajo na maturi v primerjavi z dijaki športnih oddelkov boljši uspeh.

SLIKA 1,2: Nogometna ekipa Gimnazije Ptuj na nogometni tekmi, 15.11.2011.

Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

4. METODE DE LA

Pri izdelavi raziskovalne naloge sem uporabila naslednje metode dela:

- proučevanje pisnih virov,
- anketiranje,
- intervju,
- analiza rezultatov matur.

Najprej sem v literaturi poiskala osnovne informacije in odgovore o pomenu usklajenosti učne in športne poti mladih ljudi. Ob pregledovanju literature sem našla ogromno zame novih informacij o pomenu športa v obdobju zrelosti ter pomenu izobrazbe pri vzgoji mladih športnikov.

V nadaljevanju sem dala poudarek šolskemu sistemu na ptujski gimnaziji ter pregledala in primerjala učne načrte med posameznimi smermi oz. oddelki. Ker sem sama aktivna športnica in dijakinja ptujske gimnazije sem želela ugotoviti, kakšen je učni uspeh dijakov športnih oddelkov v primerjavi z učnim uspehom sovrstnikov splošnih oddelkov. Izvedla sem krajšo anketo med učenci naše šole, s katero sem želela ugotoviti, kako mladi usklajujemo učne in športne obveznosti.

Zanimiv del mojega raziskovanja so bili izvedeni intervjuji s športnimi pedagogi in profesorji na naši gimnaziji, pri katerih sem dobila informacije o njihovem pogledu na šport med mladimi ter pomenu izobrazbe pri njih.

Pomemben del naloge pa je bila tudi primerjave rezultatov na maturi med dijaki športnih oddelkov in dijaki splošnih oddelkov. Z analizo rezultatov sem želela ugotoviti, ali so učni uspehi dijakov športnikov ob zaključku srednje šole primerljivi z rezultati sovrstnikov iz splošnih oddelkov.

5. TEORETIČNI DEL NALOGE

5.1 142 LET PTUJSKE GIMNAZIJE (Šolsko leto 2011/12)¹⁶

Ptujska gimnazija je ena najstarejših gimnazij na Slovenskem. Nastala je leta 1869 s sklepom oziroma ustanovitveno pogodbo med Deželnim odborom in Mestno občino Ptuj. Vse do leta 1872 je delovala kot Deželna nižja (realna) gimnazija, nato pa je bila ob koncu 19. stoletja razširjena v višjo gimnazijo. Po letu 1945 se je Gimnazija delila na nižjo in višjo gimnazijo, učiteljski zbor si je prizadeval za dvig znanja dijakov, 1953/54 so spet ustanovili tudi knjižnico, za več discipline so vpeljali »horo legalis« itd.

S šolskim letom 1957/58 je zamrla 8-letna gimnazija, vlogo nižjih gimnazij so prevzele 8-letne osnovne šole, gimnazija pa je postala 4-letna srednja šola.

Posebej slovesno je gimnazija leta 1969 proslavila 100-letnico svojega obstoja. Gimnazija je v času svojega delovanja zamenjala več lokacij oz. stavb. Najdlje je delovala na koncu Prešernove ulice, od konca 19. stoletja do preselitve v prostore Srednješolskega zavoda Ptuj leta 1979. Po tem, ko je zamenjala od daljnega leta 1869 pet lokacij, je po dolgih prizadevanjih leta 2001 dobila nove, moderne prostore. Spet je postala samostojen zavod.

Slika 3, 4: Gimnazija Ptuj, september 2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

Ptujska gimnazija je previharila mnoge viharje in se utrdila kot osrednja ptujška izobraževalna institucija. Programu splošne gimnazije sta se v šolskem letu 1998/1999 priključila **športni** in evropski oddelek.

---

¹⁶ www.gimnptuj.si/: Zgodovina šole.

SLIKA 5, 6: Dijaki 3. Š oddelka na potapljaškem taboru, september 2011.

Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

V šolskem letu 2011/2012 ptujsko gimnazijo obiskuje 777 dijakinj in dijakov v 28 oddelkih. Od teh so štirje športni in štirje evropski oddelki. Izobražujejo tudi en oddelek maturitetnega tečaja.

5.2 ŠPORTNI ODDELEK NA PTUJSKI GIMNAZIJI

»Že takrat sem občudoval njihove delovne navade. Njihova tekmovalnost in predanost so izjemni«.¹⁷

V šolskem letu 2011/2012 se je v športni oddelek na ptujski gimnaziji vpisala 14. generacija dijakov. To je od leta 1998 cca 800 dijakov v 50 športnih oddelkih.¹⁸ Šola omogoča dijakom v športnem oddelku, da usmerjamo pozornost v svoje športne dejavnosti. Tako lažje usklajujemo šport in šolsko delo. Iz leta v leto raste zanimanje za vpis v športni oddelek kar dokazuje, da gimnazija nudi dijakom dovolj dobre možnosti za udejstvovanje na športnem področju. Zaradi posebnosti dela je v športnih oddelkih manjše število dijakov, pouk pa poteka enoizmensko/strnjeno v dopoldanskem času. V športnih oddelkih nudi ptujska gimnazija dijakom ob sodobnem in kvalitetnem učnem programu tudi vsestransko sodelovanje s starši, klubi, trenerji, svetovalci.

Pri tem opravljajo še posebej pomembno nalogo športni pedagogi, razredniki in šolska svetovalna služba. Šola si prizadeva za sprotno usklajevanje naših športnih in šolskih obveznosti.

¹⁷ Bizjan, Milan, Šport od mladosti k zrelosti, str. 129.

¹⁸ www.gimnptuj.si/: Zgodovina šole.

Ponuja nam gibalno znanje iz različnih športnih zvrsti z željo, da bi našli svojo športno pot in jo vključili v svoj življenjski slog in način življenja kot vrednoto. Ob vpisu in med šolanjem poteka sprotna kategorizacija športnikov/dijakov, zaradi česar je pomembno dobro sodelovanje na relaciji športni pedagogi – klubi – trenerji. Zato tudi športni pedagogi na šoli dobivajo vlogo mentorja, usmerjevalca, vzpodbujevalca in kreatorja.

Visoki rezultati, doseženi v rokometu, košarki, nogometu, odbojki, atletiki, športnem plezanju, streljanju, so rezultat dobrega in usklajenega dela. Ptujška gimnazija želi oblikovati široko razgledanega športnega intelektualca z bogatim gibalnim in teoretičnim znanjem. Osebnost, ki izvaja šport varno, zdravo in razumsko in je prepojena s športno kulturo in fairplayem v športu in vsakdanjem življenju.

SLIKA 7: Nogometaši Gimnazije Ptuj z mentorjem prof. Igorjem Solino, 15.11.2011.
Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

SLIKA 8: Aljaž Brlek, dijak 2. Š oddelka Gimnazije Ptuj na državnem prvenstvu v atletiki, 10.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

Športni oddelek je: heterogen, glede na športne panoge, odprt za prehod dijakov iz športnih oddelkov v splošne oddelke.

PREDMETNIK: GIMNAZIJA

Predmet	1.1	2.1	3.1	4.1
Slovenščina	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
I. tuji jezik	3	3	3	3
II. tuji jezik	3	3	3	3
Zgodovina	2	2	2	2
Športna vzgoja	3	3	3	3
Skupaj ur na teden	19	19	19	19

Glasba	1,5			
Likovna umetnost	1,5			
Geografija	2	2	2	
Biologija	2	2	2	
Kemija	2	2	2	
Fizika	2	2	2	
Psihologija		2		
Sociologija			2	
Filozofija				2
Informatika	2			
Nerazporejene ure	0	1-3	1-3	8-14

PREDMETNIK: ŠPORTNI ODDELEK

Predmet	1.1	2.1	3.1	4.1
Slovenščina	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
I. tuji jezik	3	3	3	3
II. tuji jezik	3	3	3	3
Zgodovina	2	2	2	2
Športna vzgoja	6	6	6	3-6
Skupaj ur na teden	22	22	22	22

Glasba		1,5		
Likovna umetnost			1,5	
Geografija	2	2	2	
Biologija z ekologijo	2	2	2	
Kemija	2	2	2	
Fizika	2	2	2	
Psihologija		2		
Sociologija			2	
Filozofija				2
Informatika	2			
Nerazporejene ure	0	1	1-2	10-12

Predmetnik športnih oddelkov je prilagojen:¹⁹

- pripravi na maturo,
- športnim potrebam dijakov,
- poseben program športne vzgoje pa zagotavlja vrhunsko gibalno izobrazbo, ima vlogo dopolnilnega treninga, poudarjeno kondicijsko komponento ter razvija teoretična znanja.

V športnem oddelku so nerazporejene ure v 1. letniku namenjene pouku športne vzgoje. V športnih oddelkih so nerazporejene ure v 2. in 3. letniku namenjene pripravi na maturo iz obveznih predmetov. V 4. letniku je obseg teh ur večji in so namenjene tudi pripravi na maturo iz izbirnih predmetov.

Izobraževalni program v športnem oddelku predvideva tudi en športni tabor letno, in sicer v 1. in 2. letniku zimskega, v 3. letniku pa poletnega.

¹⁹ www.gimnptuj.si/: Publikacije. Preblist september 2011.

SLIKA 9: Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 23.01.2012.

Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

Kako postati dijak športnega oddelka?

- Dovolj dober učni uspeh,
- izoblikovan sistem učenja,
- dijak mora znati ustrezno razporediti čas za učenje in šport,
- sposobnost prenašati večje napore športnega treninga,
- aktiven član kluba,
- perspektiven športnik z vidnimi športnimi rezultati.

Hkrati pa je šola tudi ponosna na športne dosežke svojih dijakov, njihovih osebnih, klubskih, državnih in ostalih rekordov, priznanj, dosežkov. Nekateri dijaki so v državnih reprezentancah. Športni oddelek so do sedaj uspešno obiskovali in zaključili številni dijaki/športniki. Veliko jih je do sedaj že zaključilo ali zaključujejo univerzitetni študij. Nekateri na fakulteti za šport, drugi so ob športnih rezultatih postali diplomirani profesorji, pravniki, ekonomisti ... Tako dokazujejo, da je možno združiti študij in vrhunski šport.

Ptujska gimnazija si prizadeva, da bi bila športna in izobraževalna pot nas mladih, ki na svoji poti trdo delamo in veliko žrtvujemo, nekoliko lažja in prijaznejša.

Pomembno je, da tudi v športnih klubih in društvih posvečajo šoli veliko pozornost. Učenci/športniki ob redni vadbi nevede pridobivamo navade, ki so še kako pomembne v našem kasnejšem življenjskem obdobju: delavnost, vztrajnost, natančnost, odločnost ... Hkrati morajo tudi trenerji spremljati učni uspeh nas mladih športnikov, po potrebi sodelovati s starši in šolo. Skratka, v ospredju ni samo športni, temveč tudi učni uspeh.

SLIKA 10: Dijakinja 2. Š oddelka Gimnazije Ptuj Maruša Korpič Lesjak na atletskem mitingu v Mariboru, september 2011. Fotoarhiv AK Cestno podjetje Ptuj.

5.3 KAJ PTUJSKA GIMNAZIJA OMOGOČA DIJAKOM/ŠPORTNIKOM

Na šoli nam dijakom športnikom nudijo dodatno učno pomoč zaradi odsotnosti (treningov, priprav, tekmovanj) in dopolnilno učno pomoč dijakom z učnimi težavami. Hkrati pa je tudi omogočeno dodatno delo z nadarjenimi dijaki. Izvaja se več ur športne vzgoje na teden (1. in 2. letnik po 6 ur/na teden). Poteka tudi sodelovanje med razredniki športnih oddelkov in trenerji ter klubi. Prilagojeni so tudi urniki za treninge v času pouka.²⁰

---

²⁰ www.gimnptuj.si/: Organizacija šole.

SLIKA 11: Dijakinja 2. Š oddelka Gimnazije Ptuj Maruša Korpič Lesjak na atletskem mitingu v Celju, maj 2011. Vir: www.almontsb.si

SLIKA 12: Košarkarska ekipa Gimnazije Ptuj, 9.11.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

5.4 DODATNE DEJAVNOSTI V ŠPORTNIH ODDELKIH NA GIMNAZIJI

Šola nudi dijakom športnih oddelkov dodatne dejavnosti, kot so: zimska smučarska tabora v času zimskih počitnic v prvem in drugem letniku, letni potapljaški tabor na morju v tretjem letniku, športne dneve, obiske vrhunskih športnih prireditev ipd.²¹

---

²¹ www.gimnptuj.si/: Publikacije. Preblisk september 2011.

SLIKA 13, 14: Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 13.02.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

Glavna želja gimnazije je, da nas mlade motivira za učenje in šport in nas ne odvrča od njega. Ukvarjanje s športom ne bi smel biti vzrok za naš slabši učni uspeh ali celo opustitev šolanja.

SLIKA 15: Dijaki 1. in 2. Š oddelka na zimskem smučarskem taboru na Rogli, 13.02.2011. Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

6. RAZISKOVALNI DEL NALOGE

6.1 Intervju

Opravila sem tri intervjuje, in sicer s prof. Gorazdom Rajherjem (atletski trener, AK Cestno Podjetje Ptuj), z Gorazdom Ojsterškom (profesor športne vzgoje na Gimnaziji Ptuj) in s Stanislavom Šenveterjem (profesor matematike na Gimnaziji Ptuj).

INTERVJU S PROF. GORAZDOM RAJHERJEM, ATLETSKIM TRENERJEM IZ AK CESTNO PODJETJE PTUJ (intervju opravljen 27. februarja 2012):

- *Kakšne izkušnje imate z dijaki športniki glede njihovega usklajevanja šolskih in športnih obveznosti?*
  - Če je vprašanje vezano na moje občutke, so ti občutki pozitivni.
  - So pa odraz tega, ali se dijaki zavedajo svojega dela kot prioritete ali kot zabave in preživljanja prostega časa.
  - Podpiram dijaka, ki postavlja v ospredje izobraževalni proces in grajam tistega ki se tega ne zaveda.
- *Kaj menite, kako šport vpliva na osebni razvoj dijaka športnika?*
  - Zavedati se moramo, da današnja družba postavlja v ospredje človeka kot »homosedensa – sedeči človek« in ne kot »homosapiensa – pokončen človek«, kar govori v slabo otroku, ki bo nekoč postal odrasla oseba. Zame šport predstavlja eno od glavnih dejavnosti v otrokovem razvojnem času, saj ga uči spoznavanja in delovanja njegovega telesa, mu daje energijo in vzpodbudo za boljše življenje.
  - Današnji svet pa bo »prinesel« človeka z diabetesom, boleznimi srca in ožilja. Kako bo ta človek še lahko aktiven v družbi. Mislim, da ne bo.
- *Ali radi sodelujete z dijaki športniki? DA/NE. Utemeljite. DA*

To je moj način življenja, ki sem ga sprejel in ga bom krepil do konca svojega življenja. V zadovoljstvo mi je, da imajo današnji otroci tudi še kakšen drug cilj v življenju, in ta je povezan s športom.

- Čemu bi po vašem mnenju moral dajati dijak športnik, ki je perspektiven na športnem področju, prednost: uresničevanju šolskih obveznosti ali športni karieri? Zakaj?

Tukaj ni dileme, prioriteta mora biti izobraževanje, saj je pot športnika lahko tudi hitro končana, in kaj bo potem?

INTERVJU S PROF. GORAZDOM OJSTERŠKOM, PROFESORJEM ŠPORTNE VZGOJE NA GIMNAZIJI PTUJ (intervju opravljen 27. februarja 2012):

- Kakšne izkušnje imate z dijaki športniki glede njihovega usklajevanja šolskih in športnih obveznosti?

Zaradi športnih obveznosti jim pogosto zmanjkuje časa za izpolnjevanje šolskih obveznosti. Sicer se ne izogibajo šolskim obveznostim, poskušajo jih izpolnjevati po treningih, tekmah, ki pa so za njih pogosto na prvem mestu.

- Kaj menite, kako šport vpliva na osebni razvoj dijaka športnika?

Občutki, ki posameznika prevzamejo ob uspehu v športu, imajo pozitiven vpliv na njegov razvoj. Delovne navade mladih športnikov, izkušnje porazov in uspehov, veselja lahko spoznavajo prek športa.

- Ali radi sodelujete z dijaki športniki? DA/NE. Utemeljite.

Da. Dijaki so pripravljeni na aktivno sodelovanje, imajo pozitivno energijo, ki je prepotrebna, da se marsikatera šolska zadeva/snov na koncu pozitivno in uspešno utrdi in usvoji.

- Čemu bi po vašem mnenju moral dajati dijak športnik, ki je perspektiven na športnem področju, prednost: uresničevanju šolskih obveznosti ali športni karieri? Zakaj?

Mladi športniki morajo postoriti vse za svojo uspešno športno kariero, vendar pri tem nikakakor ne smejo zanemarjati šolskih obveznosti. V športu se štejejo rezultati, točke, sekunde, koši, goli. V šoli pa morajo prav tako »zmagovati« pri posameznih predmetih, kjer štejejo ocene. Te pomenijo njihov ključni pogoj za uspeh v poklicu. Športna kariera se lahko kaj hitro zaključi zaradi poškodb, izobrazba in poklic pa ostaneta.

INTERVJU S PROF. STANISLAVOM ŠENTVETROM, PROFESORJEM MATEMATIKE NA GIMNAZIJI PTUJ (intervju opravljen 27. februarja 2012):

- Kakšne izkušnje imate z dijaki športniki glede njihovega usklajevanja šolskih in športnih obveznosti?

V povprečju dobre.

- Kaj menite, kako šport vpliva na osebni razvoj dijaka športnika?

V idealnem primeru mu pomaga pri osebnostnem razvoju. A v celoti, za v naprej se ne morem strinjati.

- *Ali radi sodelujete z dijaki športniki? DA/NE. Utemeljite.*

DA. So dinamični, navajeni vztrajnosti in prizadevanja za boljše rezultate.

- *Čemu bi po vašem mnenju moral dati dijak športnik, ki je perspektiven na športnem področju, prednost: uresničevanju šolskih obveznosti ali športni karieri? Zakaj?*

Usklajevati oboje, če je le mogoče. Sicer pa vendarle izgrajevati poklicno pot - saj je treba živeti tudi po končani športni karieri.

6.2 UGOTOVITVE ANALIZE INTERVJUJEV

Ugotovila sem, da vsi intervjuvanci postavljajo v ospredje izobraževalni proces in pomen šolanja za nadaljnjo existenco. Športna kariera je namreč minljiva. Vsi zelo radi delajo z dijaki športniki, ki smo po njihovem mnenju tudi bolj disciplinirani pri usklajevanju šolskega dela in izvenšolskih aktivnosti. Vendar nam po njihovem mnenju zaradi športnih obveznosti pogosto zmanjkuje časa za izpolnjevanje šolskih obveznosti.

7. REZULTATI PRIDOBLENIH PODATKOV MATURE

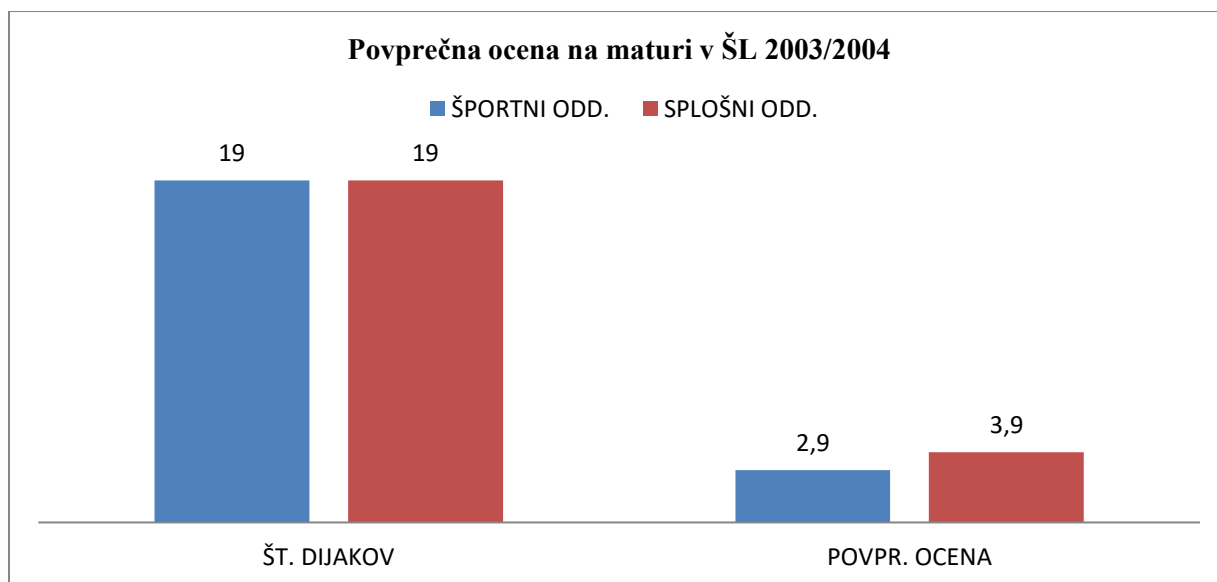
Naredila sem primerjavo rezultatov mature treh šolskih let, in sicer za šolsko leto 2003/2004, 2007/2008 in 2010/2011. Pri tem sem primerjala povprečno šolsko oceno na maturi dijakov športnikov z naključno računalniško izbranim enakim številom dijakov iz splošnih oddelkov.

ŠOLSKO LETO: 2003/2004

TABELA 1

	ŠT. DIJAKOV	POVPR. OCENA
ŠPORTNI ODD.	19	2,9
SPLOŠNI ODD.	19	3,9

GRAF 1

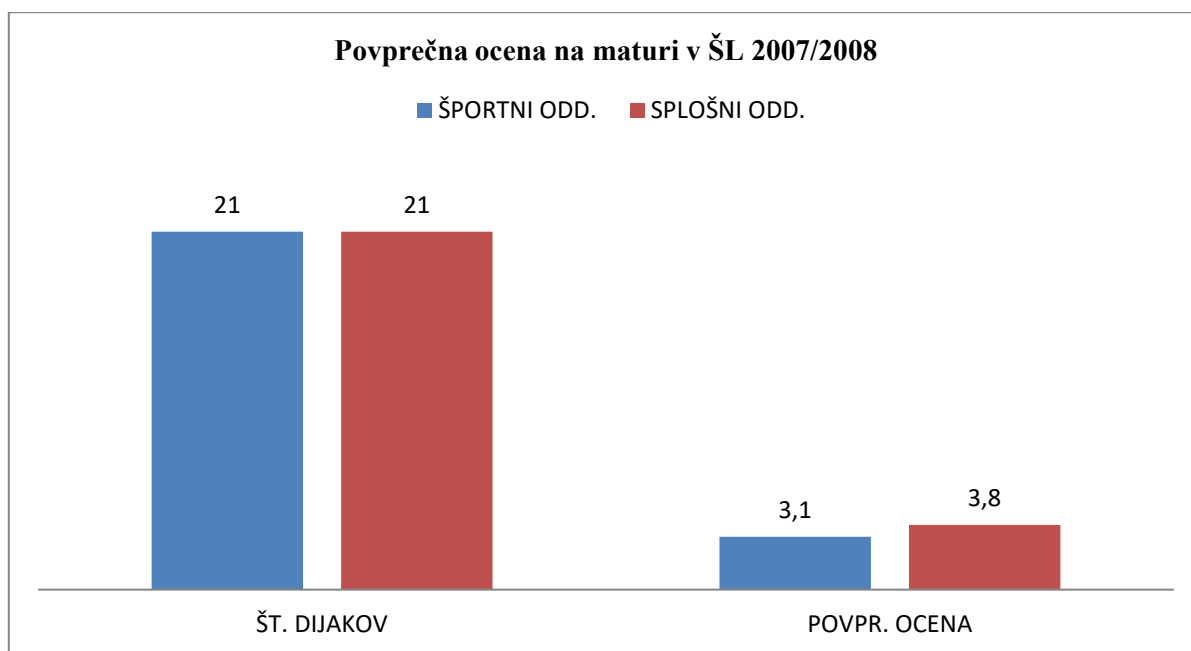
V šolskem letu 2003/2004 je bila povprečna šolska ocena 19 dijakov iz športnega oddelka 2,9 in povprečna šolska ocena 19 dijakov iz splošnih oddelkov 3,9.

ŠOLSKO LETO: 2007/2008

TABELA 2

	ŠT. DIJAKOV	POVPR. OCENA
ŠPORTNI ODD.	21	3,1
SPLOŠNI ODD.	21	3,8

GRAF 2

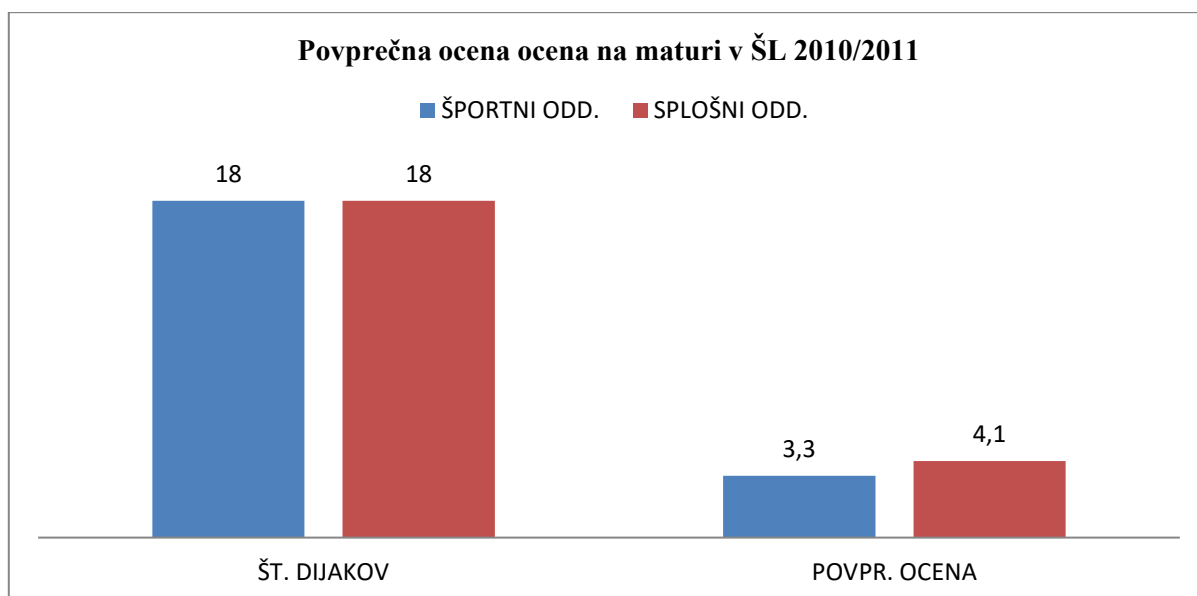
V šolskem letu 2007/2008 je bila povprečna šolska ocena 21 dijakov iz športnega oddelka 3,1 in povprečna šolska ocena 21 dijakov iz splošnih oddelkov 3,8.

ŠOLSKO LETO: 2010/2011

TABELA 3

	ŠT. DIJAKOV	POVPR. OCENA
ŠPORTNI ODD.	18	3,3
SPLOŠNI ODD.	18	4,1

GRAF 3

V šolskem letu 2010/2011 je bila povprečna šolska ocena 18 dijakov iz športnega oddelka 3,3 in povprečna šolska ocena 18 dijakov iz splošnih oddelkov 4,1.

Primerjava povprečne šolske ocene na maturi športnikov in nešportnikov potrjuje moje predvidevanje, da imajo dijaki nešportniki na maturi boljše povprečno šolsko oceno. To je bilo še posebej izrazito v preteklosti, v zadnjih letih pa je se je ta razlika nekoliko zmanjšala. Kljub temu, da so dijaki športniki bolj ambiciozni, imajo boljše delovne navade in znajo bolje razporejati šolske in športne obveznosti, jim zaradi treningov in tekmovanj primanjkuje časa za učenje in utrjevanje snovi. Posledično se to kaže tudi na rezultatih pri maturi.

8. REZULTATI PRIDOBLENIH PODATKOV ANKETE

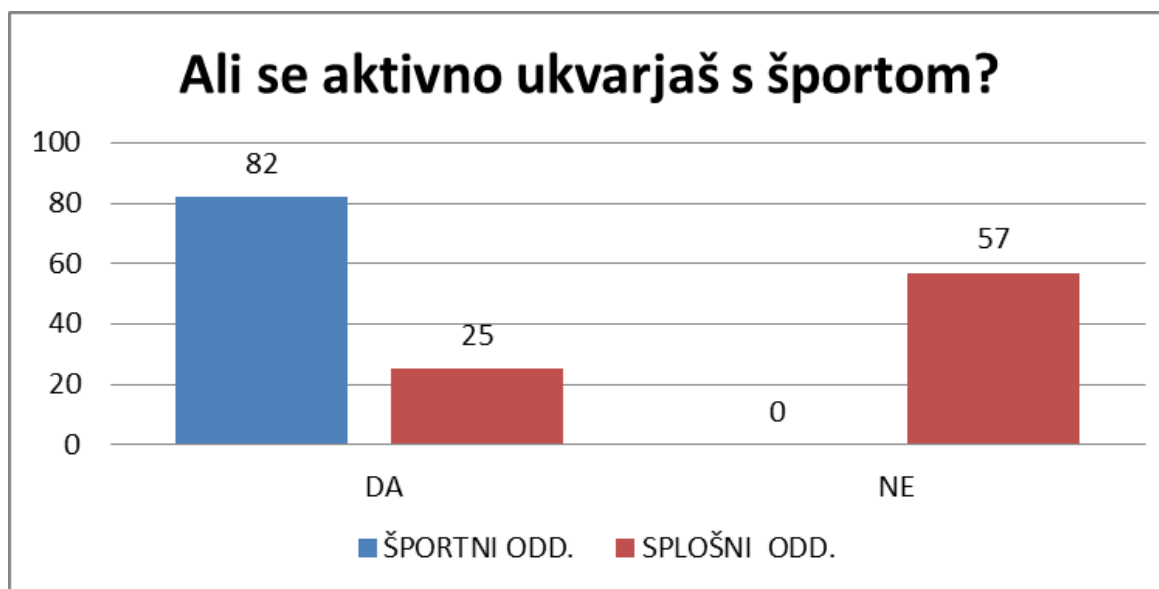
V tem šolskem letu obiskuje športne oddelke (1. – 4. letnik ptujske gimnazije 82 dijakov, ki sem jih tudi anketirala. Zaradi primerljivega vzorca sem izvedla anketo tudi med 82 dijaki iz splošnih oddelkov (1. – 4. letnik). Zbrane podatke sem prikazala tabelarno in grafično.

1. *Ali se aktivno ukvarjaš s športom?*

TABELA 4

	DA	NE	SUM
ŠPORTNI ODD.	82	0	82
SPLOŠNI ODD.	25	57	82

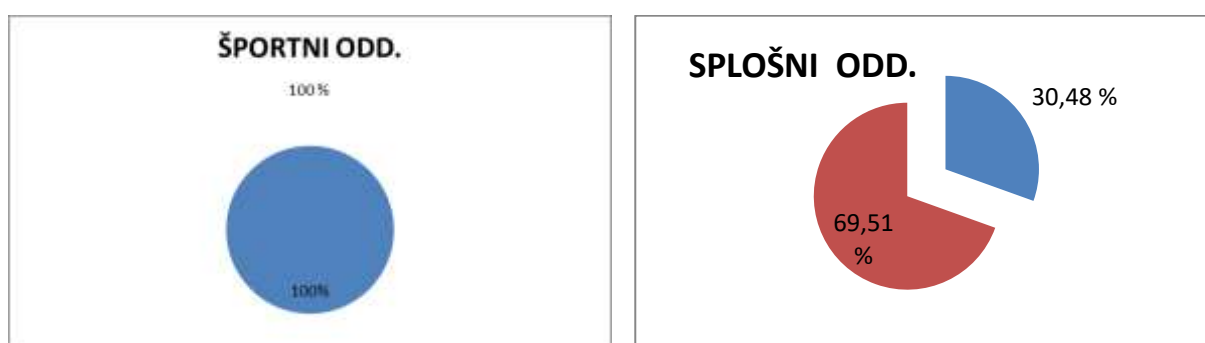
GRAF 4

TABELA 5 (%)

%	DA	NE	SUM
ŠP. ODD.	100	0	100
SPLO. ODD.	30,49	69,51	100

GRAF 5 (%)

TABELI 4 in 5 prikazujeta, da se v športnih oddelkih od 82 dijakov vsi ukvarjajo s športom (100%), v splošnih oddelkih pa se jih s športom od 82 dijakov ukvarja 25 (30,49%). Dijaki so v anketi tudi navedli, s katerimi športi se ukvarjajo. Izmed športov, s katerimi se ukvarja 107 anketiranih dijakov, prevladujejo kolektivni športi: nogomet (51 dijakov), rokomet (23 dijakov), košarka (9 dijakov), odbojka (8 dijakov), sledijo atletika (7 dijakov), borilne veščine (3 dijaki), tenis (2 dijaka), kolesarstvo (1 dijak), plavanje (1 dijak), gimnastika (1 dijak), ples (1 dijak).

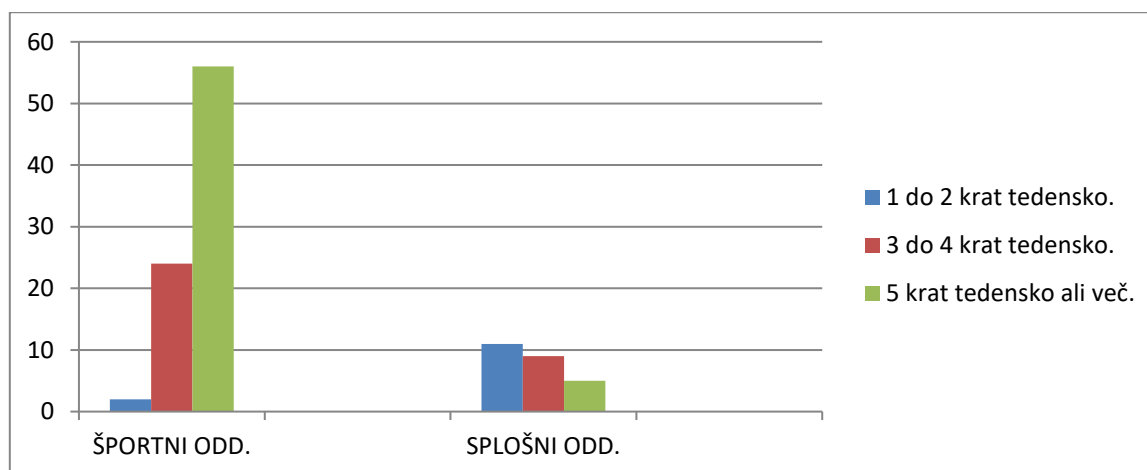
2. A) Če si na prvo vprašanje odgovoril/-a z DA:

- Kolikokrat tedensko treniraš?

TABELA 6

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
1 do 2 krat tedensko.	2	11
3 do 4 krat tedensko.	24	9
5 krat tedensko ali več.	56	5
SUM	82	25

GRAF 6

- *Kolikokrat tedensko treniraš?*

TABELA 7 (%)

% od vseh v oddelku	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
1 do 2 krat tedensko.	2,44	13,42
3 do 4 krat tedensko.	29,26	10,97
5 krat tedensko ali več.	68,3	6,1
SUM	100	30,49

Analiza drugega vprašanja je potrdila moja pričakovanja, da v športnem oddelku največ dijakov, in sicer kar 56 (68,3%), trenira 5- krat tedensko ali več, 24 dijakov (29,26%) trenira 3- do 4- krat tedensko in le 2 dijaka (2,44%) trenirata le 1- do 2- krat tedensko. To je razumljivo, saj gre za športne oddelke, v katerih so dijaki aktivni športniki.

V splošnih oddelkih od 25 dijakov aktivnih športnikov 5 dijakov (6,1%) trenira 5- ali večkrat tedensko, 9 (10,97%) jih trenira 3- do 4- krat tedensko in 11 dijakov (13,42%) trenira le 1- do 2- krat tedensko.

2. *B) Če si na prvo vprašanje odgovoril/-a z NE:*

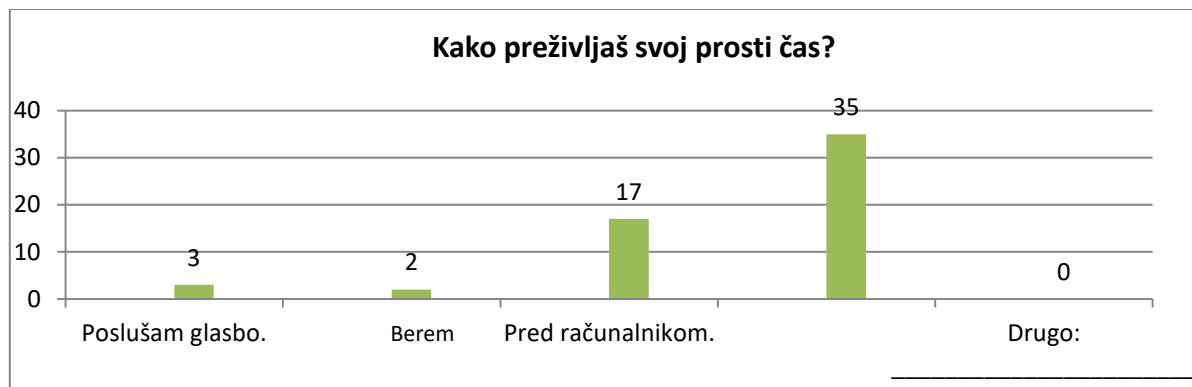
- *Kako preživljaš svoj prosti čas?*

TABELA 8

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
Poslušam glasbo.		3
Berem knjige.		2
Pred računalnikom.		17
Družim se s prijatelji.		35
Drugo:		0

GRAF 7

TABELA 9 (%)

- *Kako preživljaš svoj prosti čas?*

% od vseh v oddelku	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
Poslušam glasbo.		3,66
Berem knjige.		2,44
Pred računalnikom.		20,73
Družim se s prijatelji.		42,68
Drugo:		0
SUM		69,51

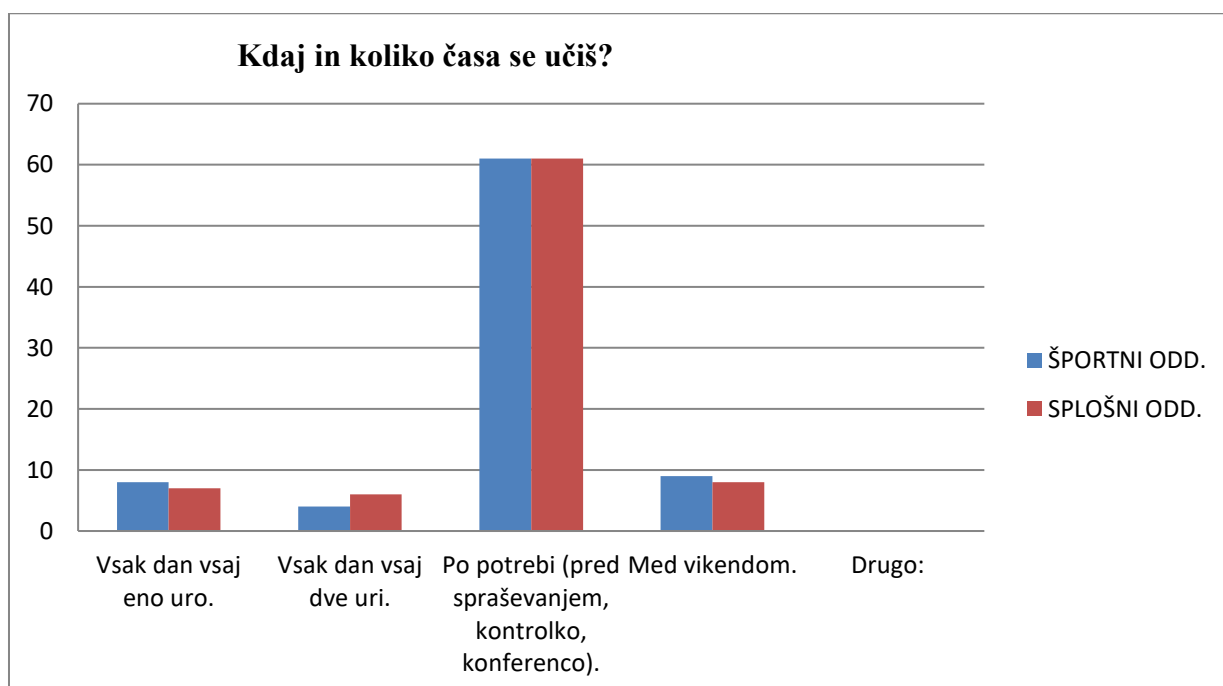
Na to vprašanje so odgovorili le dijaki, ki so na prvo vprašanje odgovorili z odgovorom ne (se ne ukvarjajo s športom) in so dijaki splošnih oddelkov. Največ dijakov 35 (42,68%) se v prostem času družijo s prijatelji. Sledi 17 dijakov (20,73%), ki preživljajo prosti čas pred računalnikom, 3 (3,66%) v prostem času poslušajo glasbo in 2 (2,44%) bereta knjige.

3. *Kdaj in koliko časa se učiš?*

TABELA 10

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
Vsak dan vsaj eno uro.	8	7
Vsak dan vsaj dve uri.	4	6
Po potrebi (pred spraševanjem, kontrolko, konferenco).	61	61
Med vikendom.	9	8
Drugo:	0	0

GRAF 8

- Kdaj in koliko časa se učiš?

TABELA 11 (%)

%		ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
Vsak dan vsaj eno uro.		9,72	8,54
Vsak dan vsaj dve uri.		4,88	7,32
Po potrebi (pred spraševanjem, kontrolko, konferenco).		74,4	74,4
Med vikendom.		11	9,74
Drugo:		0	0
SUM		100	100

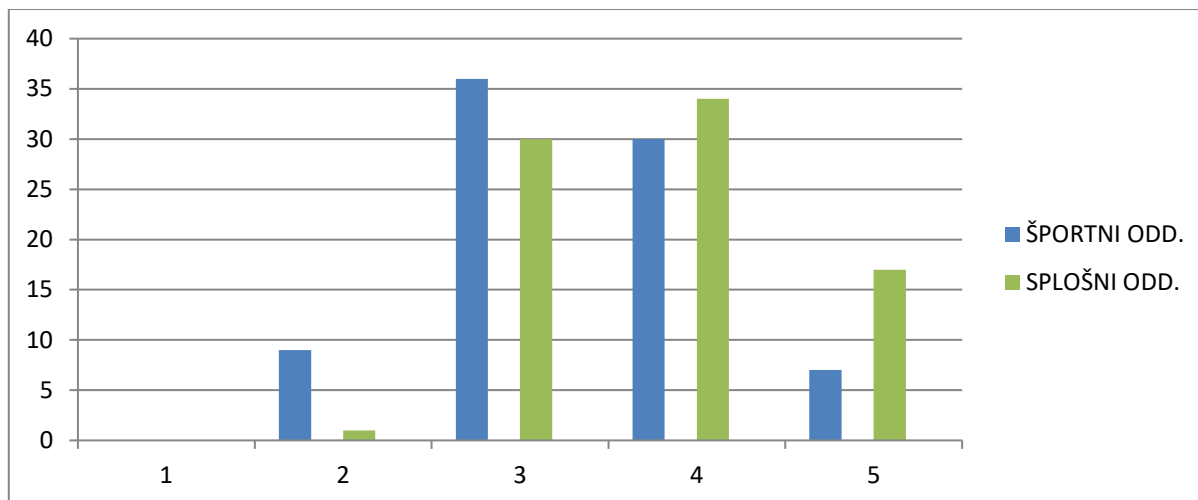
Moja pričakovanja ob tem vprašanju so bila, da bo večina dijakov izbrala odgovor tri, kar potrjuje tudi rezultat ankete. Tako v športnih kot tudi v splošnih oddelkih se večina dijakov, to je po 61 (74,4%), uči po potrebi. V športnih oddelkih se med vikendom uči 9 dijakov (11%), 8 (9,72%) vsak dan vsaj eno uro in 4 dijaki (4,88%) se učijo vsak dan vsaj dve uri. V splošnih oddelkih se med vikendom uči 8 dijakov (9,74%), 7 (8,54%) vsak dan vsaj eno uro in 6 dijakov (7,32%) vsak dan vsaj dve uri. Dijaki splošnih oddelkov imajo več časa za sprotno učenje.

4. Kakšna je tvoja povprečna ocena?

TABELA 12

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
OCENA 1	0	0
OCENA 2	9	1
OCENA 3	36	30
OCENA 4	30	34
OCENA 5	7	17

GRAF 9

- *Kakšna je tvoja povprečna ocena?*

TABELA 13 (%)

%	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
OCENA 1	0	0
OCENA 2	10,96	1,22
OCENA 3	43,9	36,5
OCENA 4	36,6	41,54
OCENA 5	8,54	20,74
SUM	100	100

Pri analizi povprečne šolske ocene sem ugotovila, da ima 36 dijakov (43,9%) športnih oddelkov povprečno šolsko oceno 3, 30 dijakov (36,6%) povprečno šolsko oceno 4, 9 (10,96%) dijakov povprečno šolsko oceno 2 in le 7 dijakov (8,54) povprečno šolsko oceno 5. Med dijaki splošnih oddelkov jih je 34 (41,54%) s povprečno šolsko oceno 4, 30 (36,5%) z oceno 3, 17 dijakov ima (20,74%) povprečno oceno 5 in 1 dijak (1,22%) ima povprečno šolsko oceno 2. Število dijakov s povprečno šolsko oceno 5 je v splošnih oddelkih več kot v športnih oddelkih.

Ali zate veljajo naslednje trditve? (Obkroži)

Pri petem vprašanju sem anketiranim dijakom ponudila možnosti opredelitve, če navedene postavke zanje držijo, ne držijo ali delno držijo.

A) Svoje šolske obveznosti opravljam redno.

TABELA 14

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	38	31
NE	9	17
DELNO DRŽI	35	34

GRAF 10

TABELA 15 (%)

%	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	46,34	37,8
NE	10,98	20,7
DELNO DRŽI	42,68	41,5
SUM	100	100

Trditev A: športniki svoje šolske obveznosti opravljajo bolj redno kot dijaki splošnih oddelkov, saj se zavedajo, da jim športne aktivnosti vzamejo veliko časa. Zato morajo dnevne aktivnosti sprotno načrtovati in redno usklajevati šolske in športne obveznosti. Nešportniki pa lahko šolske obveznosti tudi preložijo na kasnejši čas.

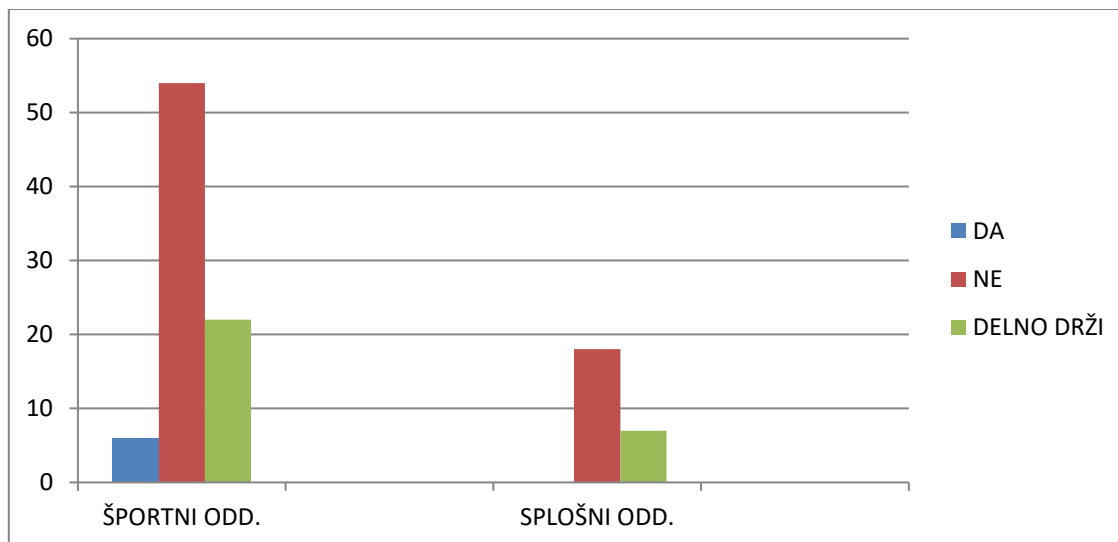
V športnih oddelkih opravlja šolske obveznosti redno 38 dijakov (46,34 %), delno jih opravlja 35 dijakov (42,68%) in 9 dijakov (10,98%) šolskih obveznosti ne opravlja redno. V splošnih oddelkih se 34 dijakov (41,5%) delno strinja s to postavko, 31 (37,8%) jih opravlja redno in 17 dijakov (20,7%) šolskih obveznosti ne opravlja redno.

B) Pogosto se moram zaradi svojih šolskih obveznosti odreči treningom.

TABELA 16

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	6	
NE	54	18
DELNO DRŽI	22	7

GRAF 11

TABELA 17 (%)

%	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	7,3	0
NE	65,9	21,95
DELNO DRŽI	26,8	8,54
SUM	100	30,49

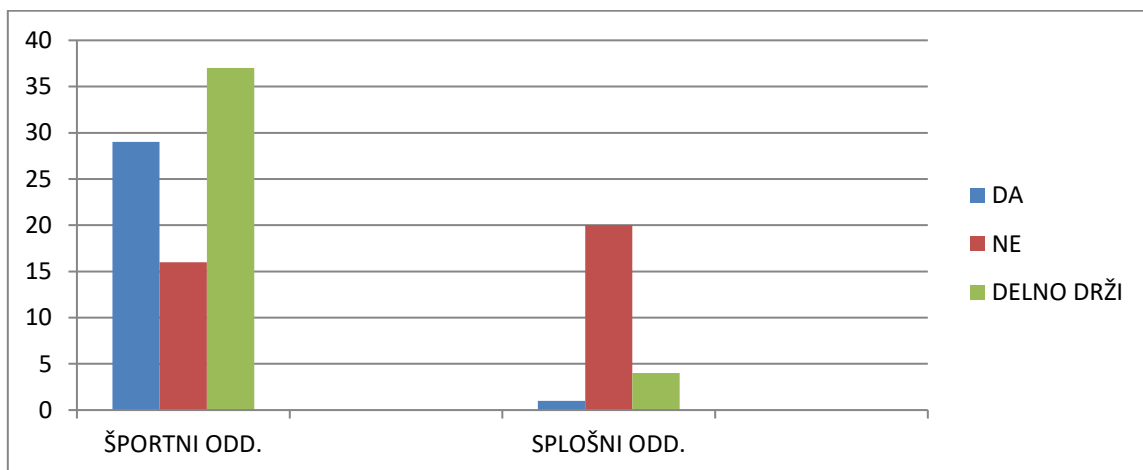
TRDITEV B: analiza ankete potrjuje, da se 54 dijakov (65,9%) v športnih oddelkih zaradi šolskih obveznosti ne odreka športnim aktivnostim, 22 dijakov (26,8%) se jim odreka delno in 6 dijakov (7,3%) se zaradi šolskih obveznosti mora odreči treningom. V splošnih oddelkih se od 25 dijakov, ki so športniki, 18 dijakom (21,95%) ni treba zaradi šole odreči treningom in 7 dijakov (8,54%) se treningom zaradi šole odreka delno.

C) *Pogosto se moram zaradi svojih športnih obveznosti odreči učenju.*

TABELA 18

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	29	1
NE	16	20
DELNO DRŽI	37	4

GRAF 12

TABELA 19 (%)

%	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	35,4	1,22
NE	19,5	24,39
DELNO DRŽI	45,1	4,88
SUM	100	30,49

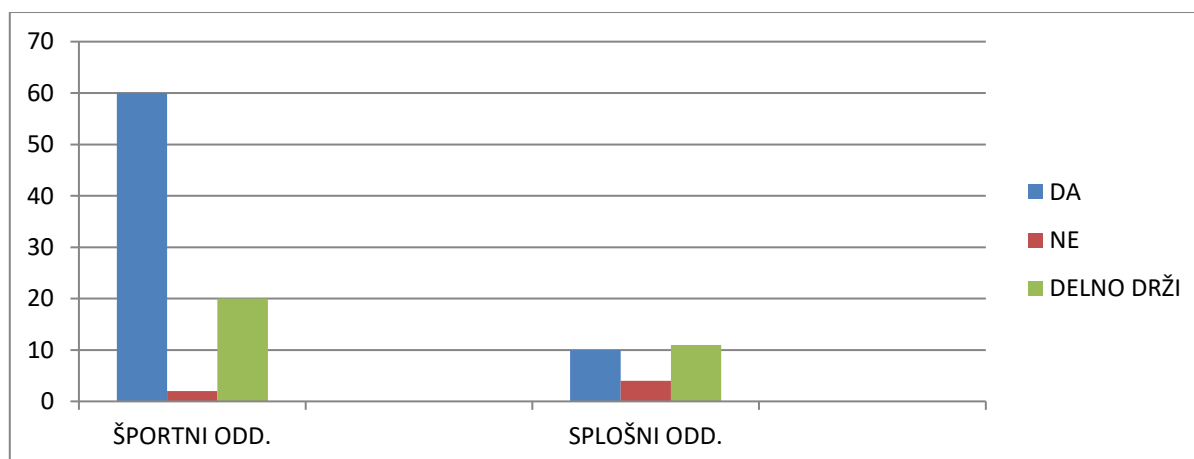
TRDITEV C: Na to vprašanje so odgovorili dijaki športnih oddelkov in dijaki, ki se v splošnih oddelkih ukvarjajo s športom. V športnih oddelkih se mora zaradi športnih aktivnosti odreči šolskim 29 dijakov (35,4%), 16 dijakov (19,5%) se jim ne odreka in 37 dijakov (45,1%) se jim odreka delno. V splošnih oddelkih se izmed aktivnih športnikov 20 dijakov (24,39%) zaradi športnih obveznosti ne odreka učenju, 1 dijak (1,22%) se odreka in 4 dijaki (4,88%) se zaradi športa le delno odrekajo učenju.

D) *Sem ambiciozna oseba in želim na šolskem in športnem področju doseči najboljše rezultate.*

TABELA 20

	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	60	10
NE	2	4
DELNO DRŽI	20	11

GRAF 13

TABELA 21 (%)

%	ŠPORTNI ODD.	SPLOŠNI ODD.
DA	73,2	12,2
NE	2,44	4,88
DELNO DRŽI	24,4	13,41
SUM	100	30,49

TRDITEV D potrjuje, da so dijaki športnih oddelkov zelo ambiciozni (60 dijakov oz. 73,2%) in želijo na športnem in šolskem področju doseči najboljše rezultate. Delno je ambicioznih 20 dijakov športnikov (24,4%) in le 2 dijaka športnika (2,44%) nista.

V splošnih oddelkih je izmed 25 dijakov športnikov 10 dijakov (12,2%) ambicioznih in 11 (13,41%) delno, le 4 dijaki (4,88%) pa ne želijo na šolskem in športnem področju dosegati najboljših rezultatov.

Trditev D torej potrjuje, da ima več kot polovica dijakov športnikov poleg visokih ambicij v športu tudi visoke ambicije v šoli. Za uspehe morajo zato trdo delati, da bi uresničili zastavljene cilje.

9. SKLEPNE MISLI

Ugotavljam, da se nekateri dijaki športniki ptujske gimnazije s svojimi športnimi rezultati ter z obremenitvami (treningi tudi več kot 5 - krat tedensko, daljšo odsotnostjo zaradi priprav in tekmovanj) uvrščajo v kategorijo vrhunskih mladih športnikov in že presegajo okvire mladinskega športa. Vsi pa imamo pred sabo jasno postavljene športne cilje, želje in prioritete. Zato se pri nas pojavlja vprašanje ALI ŠOLA ALI ŠPORT? Menim, da te dileme ne bi smelo biti, saj je potrebno oboje. Šolske obveznosti imajo pozitiven vpliv na športne rezultate in obratno. Razen tega je športna kariera minljiva, možnost poškodb je velika, izobrazba pa ostane. Zaradi dvojne obremenjenosti (šolske in športne) je potrebna optimalna usklajenost obeh področij.

Ptujska gimnazija tako pomaga svojim učencem športnikom pri njihovem usklajevanju šolskih in športnih obveznosti npr. z dodeljevanjem statusov športnikov ter organiziranjem športnih oddelkov. Ob tem pa je za dijakovo uspešno usklajevanje šolskih in športnih obveznosti potrebno:

- čim več prisotnosti dijakov športnikov pri pouku ter sprotno opravljanje šolskih obveznosti,
- izdelava dijakovih sprotnih načrtov za opravljanje šolskih obveznosti (pridobivanje ocen),
- redno sodelovanje med razrednikom, profesorji in trenerji/klubi,
- redno sporočanje razredniku daljše odsotnosti od pouka zaradi športnih aktivnosti dijaka športnika,
- sodelovanje dijaka športnika s sošolci zaradi seznanjanja s snovjo,
- v primeru težav dijaka športnika v šoli zmanjšanje njegovih športnih aktivnosti ter nadomeščanje zamujene snovi,
- veliko spanja, počitka in ustrezne sprostitve.

Na prvem mestu mora biti šola, saj izobrazba ostane. Športni uspehi so minljivi, predvsem zaradi možnih poškodb, športnih neuspehov, zaključene aktivne športne poti, ...

KLJUČNE BESEDE: gimnazija, Ptuj, dijaki, oddelki, splošni, šport, športni.

LITERATURA, VIRI

BIZJAN, Milan, 1999: Šport od mladosti k zrelosti. Iskanje poti. Ljubljana.

BIZJAN, Milan, 2004: Šport mladim. Ljubljana.

BERLIČ, Herman, ..., 2001: Šport v obdobju zrelosti. Ljubljana.

ELSNER, Luka, 2008: Železna volja. Ljubljana.

GERLOVIČ, Dušan, 2004: Univerzitetni tekmovalni šport v Sloveniji in svetu.

KANDARE, Manca; TUŠAK, Matej, 2012: Premagovanje športnih poškodb. Ljubljana.

KOVAČ, Marjeta, 2010: Izpeljava športne vzgoje. Ljubljana.

KREVSSEL, Viktor - Viki, 2008: Vzgoja mladih športnikov. Žoga je najboljša droga. Ljubljana.

Šport – tvoja izbira, 1999. Ljubljana.

Gimnazija Ptuj: Rezultati matur v posameznih šolskih letih.

USTNI VIRI

OJSTERŠEK, Gorazd: profesor športne vzgoje na Gimnaziji Ptuj.

RAJHER, Gorazd: športni trener pri Atletskem klubu Cestno podjetje Ptuj.

ŠENVETER, Stanislav, profesor matematike na Gimnaziji Ptuj.

SPLETNI VIRI

www.gimnptuj.si/

FOTOGRAFIJE

Fotoarhiv Gimnazije Ptuj.

Fotoarhiv AK Cestno podjetje Ptuj.

PRILOGE

Priloga 1: INTERVJU

Intervjuvancem sem zastavila naslednja vprašanja:

- Kakšne izkušnje imate z dijaki športniki glede njihovega usklajevanja šolskih in športnih obveznosti?
- Kaj menite, kako šport vpliva na osebni razvoj dijaka športnika?
- Ali radi sodelujete z dijaki športniki? DA/NE. Utemeljite.
- Čemu bi po vašem mnenju moral dajati dijak športnik, ki je perspektiven na športnem področju, prednost: uresničevanju šolskih obveznosti ali športni karieri? Zakaj?

Priloga 2: ANKETA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem Maruša Korpič Lesjak iz 2. š. oddelka športne gimnazije. Pripravljam raziskovalno nalogo o primerjavi učnega uspeha dijakov športnega in splošnega oddelka gimnazije. Prosim te, da odgovoriš na vprašanja, katerih analizo bom uporabila v raziskovalni nalogi.

ODDELEK: športni   splošni

LETNIK: 1.   2.   3.   4.

- **Ali se aktivno ukvarjaš s športom?**
  - DA
  - NE

- **A) Če si na prvo vprašanje odgovoril/-a z DA:**

Kolikokrat tedensko treniraš?

- 1- do 2- krat tedensko.
- 3- do 4- krat tedensko.
- 5- krat tedensko ali več.

- **B) Če si na prvo vprašanje odgovoril/-a z NE:**

Kako preživljaš svoj prosti čas?

- Poslušam glasbo.
- Berem knjige.
- Pred računalnikom.
- Družim se s prijatelji.
- Drugo: _____

3. Kdaj in koliko časa se učiš?

- a.) Vsak dan vsaj eno uro.
- b.) Vsak dan vsaj dve uri.
- c.) Po potrebi (pred spraševanjem, kontrolko, konferenco).
- d.) Med vikendom.
- e.) Drugo: _____

4. Kakšna je tvoja povprečna ocena?

1 2 3 4 5

5. Ali zate veljajo naslednje trditve? (Obkroži)

Svoje šolske obveznosti opravljam redno.   DA   NE   DELNO DRŽI

Pogosto se moram zaradi svojih šolskih obveznosti odreči treningom.

DA   NE   DELNO DRŽI

Pogosto se moram zaradi svojih športnih obveznosti odreči učenju.

DA   NE   DELNO DRŽI

Sem ambiciozna oseba in želim na šolskem in športnem področju doseči najboljše rezultate.

DA   NE   DELNO DRŽI

Februar, 2012

Za izpolnjeno anketo se ti iskreno zahvaljujem.

Maruša Korpič Lesjak

ŠOLA IN ŠPORT – Z ROKO V ROKI

Raziskovalna naloga v okviru Gibanja znanosti mladine.

Predmet: **SOCIOLOGIJA**

Avtorica raziskovalne naloge: **Maruška KORPIČ LESJAK, 2. Š Gimnazija Ptuj**

Mentor: **prof. Boštjan ŠERUGA**

Lektoriranje: **Nadica GRANDUČ**

Prevod v angleški jezik: **prof. Ana JANŽEKOVIČ**

Ptuj, marec 2012